

BEDENSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER

Doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrası dönemde herhangi bir nedene bağlı olarak iskelet(kemik),kas ve sinir sistemindeki bozukluklar sonucu, bedensel yetenekleri kısıtlanmış veya bedensel yeteneklerini çeşitli derecede kaybeden, toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük yaşamdaki gereksinimlerini karşılamada güçlükler karşılamada güçlükler çeken, bu nedenlerle korunma , bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişiye bedensel yetersizliği olan birey ; buna yol açan durumlara ise bedensel yetersizlik denir.

SEREBLAL PALSİ (SP)

Serebral Palsi (SP) şeklinde kısaltılan bu durum gelişmekte olan beynin değişik nedenlerle etkilenmesi sonucu ortaya çıkan duyu ,algı,duruş ve harekette bozukluklara yol açan nörogelişimsel bir problem olarak bilinir.

SP, BEYİNDE VEYA VÜCUTTA ETKİLENEN BÖLGEYE GÖRE
SINIFLANDIRILIR. BEYİNDEKİ ETKİLENEN BÖLGEYE GÖRE 3'E AYRILIR:

1. Spastik tip Serebral Palsi

2. Diskinetik tip Serebral Palsi

3. Ataksik tip Serberal Palsi

DOĐUMSAL (OBSTETRİK) BRAKİYAL PLEKSUS YARALANMALARI (OBPY)

Doğum sırasında, boyun omurlarının arasından çıkarak kola giden sinirlerin yaralanması sonucu bebeğin kolunda farklı Őiddetlerde fel oluŐturan durumdur. Büyük oranda tek taraflı görülür, bazen çift kolda da olabilir.

TEDAVİ YÖNTEMLERİ

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Fizyoterapi ve rehabilitasyon uygulamaları, OBPP'nin tedavisinde, çocuk sinir

ameliyatı olsun ya da olmasın en erken dönemde başlamalıdır.

Fizyoterapi uygulamaları, MEB Özel Eğitim ve Rehabilitasyon

Merkezleri'nde ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda

birlikte yürütülebilir. Fizyoterapistler ilgili hekimlerle ve

sağlık personelleriyle iş birliği içinde tedavi programını

yürütür.

OMURİLİK KAPANMA DEFEKTLERİ (SPİNA BİFİDAMENİNGOMİYELOSEL)

Omuriliğin ve omurilik sıvısının dışarıya doğru kese şeklinde fitiklaştığı ve bacaklarda tek ya da çift taraflı değişen derecelerde felçlere neden olan bir hastalıktır.

Bazı hastalarda beyin omurilik sıvısının dolaşımının beyin içinde kapalı kalması sonucu beyinde birikmesi ve buna bağlı başın büyüdüğü (hidrosefali) görülebilir.

Hidrosefali beyin gelişimini ciddi olarak engelleyebilecek bir durumdur

NEDENLERİ

Günümüzde spina bifida'nın nedeni tam olarak bilinmiyor ancak, folik asit eksikliğinin önemli rol oynadığı tahmin ediliyor. Avrupa ülkelerinde bu konudaki bilinçlenme nedeniyle hastalığın görülme oranı çok daha düşük.

Her 100 yeni doğandan 5'i spina bifida ile doğmakta, bir kez spina bifida tanısı konan bebek dünyaya getiren annenin bir sonraki bebeğinde risk yüzde 15'e yükselmektedir. Bu nedenle ikinci gebelik düşünülüyorsa öncesinde folik asit kullanımına başlanması önemlidir. Diyabeti olan ve iyi kontrol edilmeyen, aşırı kilolu olan (obez) kadınlarda spina bifidalı çocuk sahibi olma riski artmaktadır.

TEDAVİ YÖNTEMLERİ

Doğumuna karar verilmiş spina bifida tanısı konan bebeğin dünyaya geldikten sonraki ilk 36 saat içinde ameliyat edilmesi gerekmektedir. Böyle bir gebelik olduğunda yeni doğan uzmanı veya kadın doğum uzmanı hekim, ilgili çocuk cerrahisi ekibiyle temas kurar ve doğumun hemen ardından bu bebek acilen ameliyata alınabilir.

Cerrahi

Bebeğin meningoseli varsa, doğumdan sonra 36 saat içinde cerrah omuriliğin etrafına bir zar yerleştirir, omuriliği çıktığı yerden geri koyarak açıklığı kapatır. Spina bifida tanısı konan bebek miyelomeningosel ile doğmuşsa yine sırttaki doku ve omurilik yerine konularak kese ameliyatla kapatılır. Hidrosefali gelişmişse, beyindeki fazla sıvıyı vücudun kan dolaşımına boşaltan 'şant' sistemi beyne yerleştirilir.

NEDENLERİ

Nöromusküler hastalıklar genetik kökenlidir. Kromozomlar yoluyla nesilden nesile taşınabilir. Vücudumuz milyonlarca hücreden oluşur. Sadece mikroskopla görebileceğimiz küçüklükte olan bu hücreler bir araya gelerek dokuları, dokular organları, organlar sistemleri, sistemler de vücudu meydana getirirler. Her hücrenin içinde çekirdek adı verilen, hücreyi kontrol eden ve yöneten bir yapı bulunur. Bu yapının içerisinde saç renginden boy uzunluğuna, kan grubundan cinsiyete kadar pek çok bilgiyi barındıran kromozomlar vardır.

NEDENLERİ

Nöromusküler hastalıklar genetik kökenlidir. Kromozomlar yoluyla nesilden nesile taşınabilir. Vücudumuz milyonlarca hücreden oluşur. Sadece mikroskopla görebileceğimiz küçüklükte olan bu hücreler bir araya gelerek dokuları, dokular organları, organlar sistemleri, sistemler de vücudu meydana getirirler. Her hücrenin içinde çekirdek adı verilen, hücreyi kontrol eden ve yöneten bir yapı bulunur. Bu yapının içerisinde saç renginden boy uzunluğuna, kan grubundan cinsiyete kadar pek çok bilgiyi barındıran kromozomlar vardır.

TEDAVİ SÜREÇLERİ

NMH'ların tedavisi konusunda önemli gelişmeler olmakla birlikte çoğunun henüz kesinleşmiş bir tedavisi bulunmamaktadır. Günümüzde tedavi yaklaşımlarını 3 başlık altında toplayabiliriz. Bu yaklaşımlar birbirini tamamlayarak sürdürülür.

- 1. İlaç tedavileri**
- 2. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon**
- 3. Cerrahi yaklaşımlar**

1. İlaç tedavileri

Duchenne Musküler Distrofi grubunda glukokortikoid tedavileri yararlı olmaktadır. Hem solunum ve kas fonksiyonlarını koruduğu hem de yürüme süresini iki yıl uzattığı ve skolyozu önlediğı gösterilmiştir.

Güncel olarak yaş grupları göz önüne alınmak koşulu ile Co-enzym Q10, karnitin, kreatin gibi destekler kası güçlendirmek için önerilebilmektedir.

2. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Rehabilitasyon uygulamaları, hastaya özel medikal ve fiziksel tedavi programları, ev programı ve öneriler, aile eğitimleri, ev ve çevre düzenlemeleri, gereksinime göre planlanan cerrahi girişimlerin yanı sıra hasta için planlanmış ortezleri, yardımcı araçları ve ekipmanları kapsamaktadır

MERKEZİ SINIR SİSTEMİNİ ETKİLEYEN DEJENERATİF, NÖROMETABOLİK VE GENETİK KÖKENLİ HASTALIKLAR

Nörometabolik hastalıklar daha çok yeni doğanlarda ve bebeklerde görülen önemli bir grup hastalıktır. Bu hastalık gruplarında yaygın nörolojik semptomlar ve işaretler ile özellikle nöbetler görülmektedir. Semptomların başlangıcı normal ya da normale yakın büyüme ve gelişimden sonra görülür.

NÖROMETABOLİK HASTALIK TANIŞI NASIL KONUR?

Bu hastalar çocuk nöroloji ve çocuk metabolizma doktorları tarafından ayrıntılı olarak değerlendirildikten sonra özellikle klinik bulguların en çok düşündürdüğü hastalık grupları taranarak gerekli kan, idrar ve gerekirse beyin omurilik sıvısı analizi ile kas biyopsisi yapılması gerekmektedir.